

2 KREDITES, SZABADON VÁLASZTHATÓ SZEMINÁRIUM

NAPPALI II. FÉLÉV; IDŐPONT: KEDD 16:00–17:30, HELYSZÍN: (?)

Előadó: Stamler Ábel

A tanegység célja: A középkori szerzetesség és a misztikatörténet összefüggéseinek feltárása különös tekintettel a *contemplatio* és a *lectio divina* kapcsolatára.

A hallgató fejlesztendő kompetenciái: Ismeri a középkori szerzetesség jelentősebb képviselőit és főbb irányzatait, valamint összefüggéseit a misztikatörténettel. Képes a misztika historiográfiája, valamint a történeti szempontok figyelembevételével önálló, kritikai és kreatív gondolkodásra, véleményének és az igazságnak árnyalt és szabatos kifejezésére. Elkötelezetten törekszik tudásának bővítésére, keresi mások megértésének módját, tudatosan segíti a közös gondolkodást.

Tematika: 1. Bevezetés (a középkori monaszticizmus önképe) 2. A misztika historiográfiája. 3. Monasztikus és misztikus modellek (Athanasziosz: Vita Antonii, Nagy Szent Gergely: Szent Benedek életrajza) 4. Karthauzi Guigó és Saint-Thierry Vilmos 5. Ferenc pápa az irodalomról; 6. A lectio divina gyakorlata a monasztikus hagyományban I. 7. A lectio divina gyakorlata a monasztikus hagyományban II. 8-9. Eckhart Mester 10. Inklúzus-misztika (beavatás, elfalazás és a misztikus tapasztalat) I. 11. Inklúzus-misztika (beavatás, elfalazás és a misztikus tapasztalat) II. 12. A késő-középkori monasztikus megújulás (Kartauzi Dénes, Nikolaus Kempf). 13. Ritualitás és misztika (a szerzetesi ritualitás és a misztika összefüggései) 14. Interiorizáció. A monasztikus és misztikus szimbólumok néhány összefüggése (cella, hegy, halál). 15. Vallás, misztika és spiritualitás (a kortárs teológiai irányzatok)

Követelmény: Aktív órai részvétel. Szabadon választott, előre egyeztetett témakörben a félév során egy min. 5 oldal terjedelmű dolgozat elkészítése, szorgalmi időszak végéig leadása. A kurzus gyakorlati jeggyel zárul, a beadott dolgozatok érdemjegyeinek megfelelően.

Irodalom: A kurzus során a hallgatóknak megküldött előadásvázlatok és szövegrészletek. FERENC PÁPA: *Levél az irodalom szerepéről a képzésben*, apostoli levél, Szt. István Társulat, Bp., 2025. JOHANNES CASSIANUS: *Az egyiptomi szerzetesek tanítása* I–III, Magyar Bencés Kongregáció, Pannonhalma–Tihany, 1998–1999, *passim*; *Szent Benedek regulája* (ford. Söveges Dávid), Bencés Kiadó, Pannonhalma, 2022; NAGY SZENT GERGELY PÁPA: Szent Benedek élete és művei, in Dr. Szennay András (szerk.): *Népek nagy nevelője...*, Szent István Társulat, 1981, 231–271; KARTHAUZI (II.) GUIGÓ: *Levél a szemlélődő életről*, Szent Maurícius Monostor–L'Harmattan, Bakonybél–Budapest, 2020, 15–42; SAINT-THIERRYI VILMOS: *Levél az istenhegyi szerzeteseknek*, Szent Maurícius Monostor–L'Harmattan, Bakonybél–Budapest, 2023; Meister Eckhart: *Tizenöt német beszéd*, Kráter Műhely egyesület, Pomáz, 2000, 141–150. BAKOS GERGELY: „Visszafele olvasás. A lectio carthusiensistől a lectio benedictina rekonstrukciója felé”, in *Pannonhalmi Szemle* XXXII. évf. (2024) 4. sz. 11–21.; ANDREI PLESU: *Angyalok*, Koinónia, Kolozsvár, 2013, 115–146.

Ajánlott irodalom: ANDREW LOUTH: *A keresztény misztikus hagyomány gyökerei*, Sarutlan Kármelita Nővérek, Magyarország, 2019, 159–206; BERNARD MCGINN: *The Presence of God* I–II, The Crossroad Publishing, New York, 1991–1994; a *Dictionnaire de spiritualité* vonatkozó szócikkei; *A tudatlanság felhője*, Erasmus Kiadó, h. n., 1994; BAÁN IZSÁK–XERAVITS GÉZA (szerk.): *A remeteélet iskolájában*, Szent Maurícius Monostor–L'Harmattan, Bakonybél–Budapest, 2005; BAKOS GERGELY OSB: „Középkori beöltözés az Olajfák hegyén”, in Dénesi Tamás (szerk.): *Collectanea Sancti Martini* IX 21–44; JOS DECORTE: Szeretetmisztika egykor és ma, in *Katekhon III* (2006) 4. sz. 447–476; HANS JONAS: Myth and Mysticism: A Study of Objectification and Interiorization in Religious Thought, in *The Journal of Religion* XLIX (1969) 4. sz. 315–329.